

به نام خدا

سال تحصیلی: ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شماره تلفن: ۰۸۷۳۳۶۶۴۶۰۰ داخلی ۲۲۹۸ - ۱۰	شماره اتاق: ۱۰۴	نام مدرس: سعید خانی	دانشکده: علوم انسانی و اجتماعی
Email: 1) s.khani@uok.ac.ir 2) s.khani63@gmail.com		پیشنیاز: نظریه‌های جامعه‌شناسی ۲ مقطع: کارشناسی	نام درس: جامعه‌شناسی خانواده
			تعداد واحد: ۲

جایگاه درس در برنامه درسی دوره:

درس جامعه‌شناسی خانواده از دروس تخصصی برای تمام گرایش‌های علوم اجتماعی محسوب می‌شود.

هدف کلی:

در این درس به چپستی خانواده، نظریه‌های مهم حوزه خانواده، ساختار و روابط درون خانواده، و روندهای آتی زندگی خانوادگی پرداخته می‌شود.

اهداف عینی:

- اهداف مفهومی: آشنایی با مفاهیم خانواده و زندگی‌های خانوادگی، آشنایی با مفاهیم و نظریه‌های مرتبط با خانواده، و آشنایی با ساختار و روابط درون خانواده.
- اهداف مهارتی: کسب مهارت در زمینه مفاهیم مرتبط با خانواده و زندگی‌های خانوادگی، و آشنایی با نظریه‌های مرتبط با خانواده و به‌کارگیری و تحلیل آن‌ها.
- اهداف نگرشی: کسب نگرش علمی و دقیق نسبت به خانواده و زندگی خانوادگی، و پذیرش الگوهای متنوع زندگی خانوادگی.

مواد آموزشی:

در این درس علاوه بر امکانات اولیه، تنها نیاز به ویدیو پروجکشن می‌باشد.

محتوای درس:

محتویات موضوع	موضوع	تاریخ	هفته
معرفی درس و اهداف آن، منابع درس، تشریح آداب کلاس و شیوه ارزیابی	معارفه و معرفی درس	۱۳۹۹/۰۷/۰۲	۱
معنی خانواده، زندگی‌های خانوادگی، روندهای معاصر در زمینه خانواده، اهمیت مطالعه زندگی خانوادگی	چپستی خانواده	۱۳۹۹/۰۷/۰۹	۲
دشواری‌ها، اهمیت نظریه‌پردازی، نظریه‌های مدرنیستی: «کارکردگرایی»	نظریه‌پردازی درباره زندگی خانوادگی	۱۳۹۹/۰۷/۱۶	۳
نظریه‌های پُست‌مدرنیستی؛ مسیرهای خانوادگی، مارکسیسم، فمینیسم	" "	۱۳۹۹/۰۷/۲۳	۴
گفتمان‌ها و عملکردهای خانوادگی، و گفتمان، الگو و خانواده	" "	۱۳۹۹/۰۷/۳۰	۵
دشواری‌های عملی، مسئولیت جامعه‌شناسان پُست مدرن، طرح مفاهیم عملکردهای خانوادگی و شهروندی خانوادگی	مطالعات خانواده	۱۳۹۹/۰۸/۰۷	۶
بدرفتاری، کار، محیط‌های بیرونی، عملکردهای خانوادگی، زندگی خانوادگی و سلامتی	خانواده‌ها در جامعه	۱۳۹۹/۰۸/۱۴	۷
جامعه‌شناسی کودکی، تجربیات کودکان، آینده کودکی	کودکان در خانواده‌ها	۱۳۹۹/۰۸/۲۱	۸
پرسش و پاسخ، شنیدن تحلیل دانشجویان، آزمون کوتاه	امتحان	۱۳۹۹/۰۸/۲۸	۹

ازدواج، همسری و رابطه زناشویی، زندگی مشترک و ابعاد آن، گسست‌های خانوادگی، آینده همسری	ازدواج و روابط همسری	۱۳۹۹/۰۹/۰۵	۱۰
تنوع و تفاوت‌ها، عمل والدگری، عملکردها و مسیرهای والدگری، دوران مادری، دوران پدری، آینده والدگری	پدر و مادری	۱۳۹۹/۰۹/۱۲	۱۱
آیا خانواده ارزشمند است؟، خانواده و سیات‌گذاری برای آن، کار، مناسبات خانوادگی و ...	زندگی خانوادگی و ارزش و اهمیت آن	۱۳۹۹/۰۹/۱۹	۱۲
مشکلات و مسائل خانواده در دنیای معاصر، آینده خانواده و ...	مشکلات خانواده و آینده آن	۱۳۹۹/۰۹/۲۶	۱۳
ساختار و روابط درونی در انواع الگوهای خانواده	الگوهای خانواده و زمینه گفتمانی آن‌ها در جامعه ایران	۱۳۹۹/۱۰/۰۳	۱۴
واقعیت‌ها، تغییرات و تحولات خانواده ایرانی	خانواده ایرانی؛ وضعیت کنونی و روندهای آتی	۱۳۹۹/۱۰/۱۰	۱۵
-----	-----	۱۳۹۹/۱۰/۱۷	۱۶

منابع اصلی درس:

۱) هویی نینگ، یوهانس و کونیتسکا دیرک. (۱۳۹۸). *مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده*، ترجمه محمد مظلوم خراسانی، چاپ اول، تهران: انتشارات ترانه آوای حکمت.

۲) برناردز، جان. (۱۳۸۴). *درآمدی به مطالعات خانواده*، چاپ اول، تهران: نشر نی.

منابع برای مطالعه بیشتر دانشجویان:

۱) صادقی فسایی، سهیلا و عرفان‌منش، ایمان. (۱۳۹۶). *گفتمان‌ها و خانواده ایرانی: جامعه‌شناسی الگوهای خانواده*، پس از مناقشه‌های مدرنیته در ایران، چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۲) لیبی، محمد مهدی. (۱۳۹۳). *خانواده در قرن بیست‌ویکم از نگاه جامعه‌شناسان ایرانی و غربی*، چاپ اول، تهران: نشر علم.

۳) ساروخانی، باقر. (۱۳۹۳). *مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده*، چاپ بیست‌ویکم با تجدید نظر و اضافات، تهران: انتشارات سروش.

۴) اعزاز، شهلا. (۱۳۸۶). *جامعه‌شناسی خانواده با تأکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر*، چاپ پنجم، تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.

۵) چیل، دیوید. (۱۳۹۴). *خانواده‌ها در دنیای امروز*، ترجمه محمد مهدی لیبی، چاپ دوم، تهران: نشر افکار.

۶) مک‌کارتی، جین. ریبزن و روزالیند ادواردز. (۱۳۹۰). *مفاهیم کلیدی در مطالعات خانواده*، ترجمه محمد مهدی لیبی، تهران: نشر علم.

۷) اسمیت، جرمی. آدام. (۱۳۹۱). *زنان شاغل مردان خانه‌دار؛ جابجایی نقش‌های خانوادگی در آمریکا*، ترجمه محمد مهدی لیبی، تهران: نشر علم.

۸) اکبری، رضا. (۱۳۹۵). *جامعه‌شناسی خانواده و آسیب‌های نوپدید آن*، چاپ اول، تهران: انتشارات آوای نور.

۹) زارتسکی، ایلا. (۱۳۹۰). *سرمایه‌داری، خانواده، و زندگی شخصی*، ترجمه منیژه نجم عراقی، تهران: نشر نی.

۱۰) فرید، محمد صادق. (۱۳۸۳). *درآمدی بر خانواده و نظام خویشاوندی*، تهران: انتشارات پشتون.

۱۱) شیخی، محمد تقی. (۱۳۸۰). *جامعه‌شناسی زنان و خانواده*، تهران: شرکت سهامی انتشار.

۱۲) عبدی، عباس. (۱۳۹۲). *مقدمه‌ای بر پژوهش در جامعه‌شناسی خانواده در ایران*، تهران: نشر نی.

۱۳) بهنام، جمشید. (۱۳۹۲). *تحولات خانواده؛ پویایی خانواده در حوزه‌های فرهنگی گوناگون*، ترجمه محمد جعفر پوینده، چاپ سوم، تهران: نشر ماهی.

۱۴) ساروخانی، باقر و عالیه شکریگی. (۱۳۹۰). *مدرن‌گرایی و سرمایه اجتماعی خانواده (درآمدی بر جامعه‌شناسی خانواده در ایران)*، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.

۱۵) آزاد ارمکی، تقی. (۱۳۹۳). *خانواده ایرانی*، چاپ اول، تهران: نشر علم.

- ۱۶) آزاد ارمکی، تقی. (۱۳۸۹). جامعه‌شناسی خانواده ایرانی، تهران: انتشارات سمت.
- ۱۷) دوبروار، سیمون، «جنس دوم»، جلد ۱ و ۲، ترجمه قاسم صنعوی، انتشارات توس، ۱۳۹۸، چاپ چهاردهم.
- ۱۸) نجم‌آبادی، افسانه، «حکایت دختران قوچان (از یاد رفته‌های انقلاب مشروطیت)»، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۸۱.
- ۱۹) تانگ، رُزمری، «درآمدی جامع بر نظریه‌های فمینیستی»، ترجمه منیژه نجم‌عراقی، نشر نی، ۱۳۸۷.
- ۲۰) هنسن، جوزف، رید، ایولین و واترز، ماری آلیس، «آرایش، مد و بهره‌کشی از زنان»، ترجمه افشنگ مقصودی، انتشارات گل آذین، ۱۳۸۱.
- ۲۱) کار، مهرانگیز، «پژوهشی درباره خشونت علیه زنان در ایران»، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۷۹.
- ۲۲) صادقی، فاطمه، «جنسیت، ناسیونالیسم و تجدید در ایران (دوره پهلوی اول)»، انتشارات روشنگران و مطالعات زنان، ۱۳۹۲، چاپ دوم.
- ۲۳) صادقی، فاطمه، «کشف حجاب: بازخوانی یک مداخله مدرن»، انتشارات نگاه معاصر، ۱۳۹۲.
- ۲۴) لگیت، مارلین، «زنان در روزگارشان»، ترجمه نیلوفر مهدیان، نشر نی، ۱۳۹۸، چاپ هفتم.
- ۲۵) روباتام، شیلا، «زنان در تکاپو: فمینیسم و کنش اجتماعی»، ترجمه حشمت‌الله صباغی، نشر شیرازه، ۱۳۹۰، چاپ سوم.
- ۲۶) احمد، لیلا، «زنان و جنسیت در اسلام: ریشه‌های تاریخی جدال امروز»، ترجمه فاطمه صادقی، انتشارات نگاه معاصر، ۱۳۹۴.
- ۲۷) پاک‌نیا، محبوبه و مردیها، مرتضی، «سیطره جنس»، نشر نی، ۱۳۸۸.
- ۲۸) اعزازی، شهلا، «خشونت خانوادگی، زنان کتک خورده»، نشر سالی، ۱۳۸۱.
- ۲۹) اونز، پاتریشیا ماری، «زخم زبان یا آزار کلامی»، ترجمه مرجان فرجی، نشر ایدون، ۱۳۷۹.
- ۳۰) پرفیت، آلن، «پاسخ‌هایی به خشونت»، ترجمه مرتضی محسنی، کتابخانه گنج دانش، ۱۳۷۸.
- ۳۱) پوررضا، ابوالقاسم، «خشونت علیه زنان»، نشر اندیشمند، ۱۳۸۱.
- ۳۲) رفیعی‌فر، شهرام، «خشونت علیه زنان»، نشر تندیس، ۱۳۸۰.
- ۳۳) فرنچ، مارلین، «جنگ علیه زنان»، ترجمه توراندخت تمدن (مالکی)، نشر علمی، ۱۳۷۳.

شیوه ارزیابی:

ردیف	عنوان	درصد نمره
۱	حضور منظم و سر وقت در کلاس (۲ نمره)	۱۰
۲	فعالیت کلاسی (۳ نمره)	۱۵
۳	امتحان میان ترم و پایان ترم (۱۵ نمره)	۷۵

وظایف دانشجویان:

ردیف	شرح وظایف
۱	برای این درس دانشجویان مؤظف به مشارکت فعال در کلاس در قالب مطالعه یکی از کتاب‌ها مرتبط و ارائه خلاصه آن در کلاس می‌باشند.